

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра історії та культури української мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан
філологічного факультету
проф. Бунчук Б.І.

« 5 » *Вересня* 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Основи українського термінознавства і термінотворення»
вибіркова

Освітньо-наукова програма: *«Філологія»*

Спеціальність: *035 Філологія*

Галузь знань: *03 Гуманітарні науки*

Рівень вищої освіти: *третій (освітньо-науковий) PhD*

Мова навчання: *українська*

Чернівці 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи українського термінознавства і термінотворення» складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності) та відповідає освітньо-науковій програмі «Філологія» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії (PhD) – спеціальності 035 Філологія.

Розробник: Скаб Мар'ян Степанович, доктор філологічних наук, професор кафедри історії та культури української мови,

Затверджено на засіданні кафедри історії та культури мови.
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 року.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Наталія КОЛЕСНИК)
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою філологічного факультету.
Протокол № 2 від «5» вересня 2022 року.

Голова методичної ради факультету

(підпис)

(Алла АНТОФІЙЧУК)
(прізвище та ініціали)

© Скаб М. С., 2022

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2022

1. Анотація (призначення навчальної дисципліни).

Курс «Основи українського термінознавства і термінотворення» – важливий складник підготовки доктора філософії (PhD) зі спеціальності 035.01 Філологія. Курсом передбачено вивчення теоретичних основ загального термінознавства, з'ясування особливостей розвитку української термінології загалом та української мовознавчої термінології зокрема. Опанувавши проблеми лексико-семантичного, структурно-граматичного устрою термінології, її системності, закономірностей розвитку та сучасного функціонування, унормування та стандартизації, слухач буде теоретично і практично готовий самостійно творити терміни опрацьовуваної ним галузі (проблеми) лінгвістики.

2. Мета курсу – сформувати високий рівень володіння теоретичними засадами сучасної термінології, виробити навички ефективного застосування набутих знань та умінь для власного термінокористування та термінотворення в конкретній галузі філологічної науки, зокрема:

- опанувати методологічні та методичні аспекти сучасної загальної та української термінології та технології термінотворення;
- забезпечити досконале володіння термінологічними нормами сучасної української літературної мови;
- сформувати навички аналізу конкретної фахової термінології, редагування, коригування наукових текстів;
- розвинути навички використання термінологічних (тлумачних, перекладних) словників та їх створення;
- підготувати до створення термінології опрацьовуваної в дисертації лінгвістичної проблеми.

3. Пререквізити:

- курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)»;
- курс «Вступ до мовознавства»;
- курс «Сучасна українська мова»;
- курс «Історія української літературної мови»;
- курс «НДРС»;
- курс «Основи мовознавчих досліджень»;
- курс «Український правопис»
- курс «Філософія та методологія науки».
- Курс «Історія та теорія філологічних вчень»

4. Результати навчання.

За результатами вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- місце та специфіку термінології в структурі сучасної української літературної мови;
- основи теорії термінознавства;
- загальні особливості розвитку української термінології загалом та української лінгвістичної термінології зокрема;
- основні напрямки аналізу термінології (за лексико-семантичними властивостями, походженням, структурно-граматичними та функційними характеристиками);
- загальні тенденції уніфікації та стандартизації термінологічної лексики;

уміти:

- використовувати термінологію відповідно до чинних норм у власному усному та писемному мовленні, фахово редагувати тексти наукового стилю;
- уніфікувати та розвивати конкретну терміносистему;
- ефективно використовувати лексикографічні джерела (словники) та іншу довідкову літературу для наукового самовдосконалення;

- самостійно утворювати терміни, що стосуються опрацьовуваної наукової проблеми.

Результати за загальними компетентностями:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу філологічних знань.

ЗК 3. Здатність до проведення самостійних досліджень на високому рівні з опертям на найновіші світові здобутки в галузі філології.

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел: фахової літератури, електронних баз.

ЗК 5. Здатність самостійно генерувати нові ідеї та застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність критично оцінювати наукові здобутки інших дослідників та свої власні.

ЗК 9. Здатність до міжособистісного спілкування, дотримання вимог професійної етики, уміння взаємодіяти та комунікувати з іншими фахівцями в галузі філології.

ЗК 11. Здатність ініціювати, організовувати і проводити комплексні теоретичні та практичні дослідження у філологічній галузі.

ЗК 13. Здатність усвідомлювати роль і значення науки в культурі, зв'язок з іншими формами знання, вплив на проблеми інформаційного суспільства.

ЗК 14. Здатність проводити оригінальні дослідження, результати яких матимуть практичне застосування на вітчизняному та міжнародному рівнях.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (наукова коректність та толерантність) та уміти запобігати конфліктам під час наукових чи професійних дискусій.

ЗК 16. Здатність конструктивно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу при вирішенні складних теоретико-прагматичних питань.

ЗК 17. Здатність до формування системного наукового та загальнокультурного світогляду.

ЗК 18. Здатність до планування часу, самоорганізації та самоконтролю.

ЗК 20. Здатність до усвідомлення норм наукової етики та дотримання правил академічної доброчесності.

ЗК 21. Здатність у процесі наукових досліджень виявляти повагу до людської гідності (відмова від домінування, заподіяння шкоди й насильства) незалежно від статевої та гендерної самоідентифікації; здатність усвідомлено визнавати різноманіття підходів до права бути іншим.

Результати за фаховими компетентностями:

ФК 1. Здатність використовувати знання з філології для доповнення наявних системних світоглядних знань, концепцій на основі вивчення нових фактів і явищ.

ФК 3. Здатність виокремлювати з накопичених спостережень ті, які можна безпосередньо застосовувати у власній науковій діяльності.

ФК 4. Здатність запам'ятовувати та відтворювати факти, терміни, основні поняття, правила і теорії.

ФК 7. Здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати знання з обраної філологічної галузі – мовознавства.

ФК 8. Здатність вільно й критично послуговуватися спеціальною науковою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень; обґрунтовувати оптимальний вибір термінів (при наявності синонімічних); за необхідності пропонувати нові спеціалізовані терміни та поняття.

ФК 9. Здатність чітко, логічно та послідовно висловлювати думку, досконало спілкуватися усною і писемною формами української мови.

ФК 11. Здатність знаходити, відбирати й інтерпретувати наукові матеріали в першоджерелах і фаховій літературі.

ФК 12. Здатність методично грамотно працювати з текстами наукових джерел; екстраполювати засвоєні знання, уміння, навички з філологічних дисциплін у методологію власних дослідницьких проєктів.

ФК 13. Здатність виявляти феномен національної культури з опертям на розуміння її мовної специфіки.

ФК 14. Здатність опановувати методологічні та методичні аспекти сучасної наукової термінології та технології термінотворення.

ФК 15. Здатність використовувати теоретичні знання про основні напрями досліджень у площині сучасного українського та зарубіжного мовознавства, зокрема у галузях комунікативної, когнітивної та зіставної лінгвістики, у сфері дискурсології, лексикології, концептології, ономастики, соціолінгвістики, а також у межах гендерного та лінгвокультурологічного підходів до мови.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здатність аналізувати сучасні новітні концептуальні та методологічні знання з філології та суміжних галузей знань.

ПРН 2. Здатність застосовувати та аналізувати праці провідних українських та зарубіжних учених, наукових шкіл та фундаментальних праць у власній сфері дослідження.

ПРН 7. Уміння формулювати наукову проблему з урахуванням сучасних наукових тенденцій.

ПРН 8. Уміння аналізувати наукові праці з філології, виявляти дискусійні та малодосліджені питання.

ПРН 10. Уміння визначати інформаційну цінність джерел через порівняльний аналіз з іншими джерелами.

ПРН 11. Уміння визначати найефективніші методи дослідження в галузі філології, використовуючи міждисциплінарні підходи та зв'язки.

ПРН 12. Уміння вести спілкування в галузі філології з науковою спільнотою та громадськістю в діалоговому режимі.

ПРН 16. Уміння застосовувати професійні знання в приватній, суспільній, професійній та освітніх сферах спілкування в багатонаціональному середовищі та з представниками інших культур.

ПРН 19. Уміння демонструвати філологічну освіченість, знання теорії, історії, етапів формування і розвитку мовознавчої та літературознавчої науки, персоналій; обізнаність із надбаннями світової літератури, перекладними текстами; користуватися словниками та тезаурусами різних типів, довідниками, інтернет-ресурсами та електронними посібниками.

ПРН 23. Уміння конструктивно діяти, дотримуючись принципів соціальної відповідальності на основі етичних принципів.

ПРН 25. Уміння підготувати на основі самостійно отриманих результатів та успішно захистити дисертаційне дослідження.

ПРН 27. Уміння аналізувати мовні явища в різних аспектах: історичному, семантичному, стилістичному, функціональному, етимологічному, соціолінгвістичному, соціокультурному та ін.

ПРН 28. Уміння визначати основні орієнтири дослідження мовних та мовленнєвих явищ на сучасному етапі розвитку лінгвістики.

ПРН 33. Уміння аналізувати й оцінювати заходи мовної політики, прогнозувати їхні наслідки тощо.

ПРН. 34. Уміння практично застосовувати навички гендерної культури, виходячи із засад та принципів гендерної рівності та принципів гендерної демократії.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Лекції	Практичні	Семінарії	Лабораторні	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	10	5	-	-	75		екзамен
Заочна											

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Усього	Денна форма					Усього	Заочна форма				
		зокрема						зокрема				
		Л	П	Лаб	Інд	С.р		Л	П	Лаб	Інд	С.р
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Предмет і завдання термінознавства. Основні поняття термінології. Визначення терміна. Змістова та формальна структура терміна і методи їх дослідження. Система функцій терміна.	18	2				16						
Тема 2. Історія створення й розвитку української термінологічної лексики. Виникнення української термінології. Термінологічна діяльність НТШ, УАН, ІНМ. Проблеми термінології на сторінках журналу „Рідна мова”. Термінологічна діяльність у Радянській Україні (30–80-ті рр. ХХ ст.). Діаспора і розвиток української термінології. Сучасне функціонування і розвиток української термінології	18	2	2			14						

Тема 3. Лексико-семантична характеристика термінології. Терміни і загальноживані слова. Типи термінів з погляду їх походження (літературні слова, діалектизми, просторіччя). Ономазіологічні проблеми термінології. Вторинна номінація та її види. Запозичення. Словотворчі моделі. Словосполучення як один з основних засобів словотвірної номінації. Парадигматична організація термінологічних систем. Внутрішня форма термінів, синонімія, антонімія, гіперо-гіпонімія у термінології.	18	2				16						
Тема 4. Характеристика термінів за структурою. Структурні типи термінів. Загальна характеристика термінотворення. Функціональний аспект вивчення терміносистем Явище термінологізації. Термінологізація слів різних частин мови. Детермінологізація. Правописні аспекти термінології	18	2	2			14						
Тема 5. Лінгвістичні основи упорядкування галузевих термінологій. Досвід та проблеми впровадження Держстандарту в термінологічну діяльність. Термінологічне планування в Україні. Проблеми уніфікації термінів.	18	2	1			15						
Усього	90	10	5			75						

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1.	Огляд наукової літератури з загального й українського термінознавства.
2.	Загальна характеристика сучасної української термінології
3.	Термінологічна діяльність НТШ. Діаспора і розвиток української термінології.
4.	Термінологічна діяльність УАН.
5.	Термінологічна діяльність ІНМ.
6.	Проблеми термінології на сторінках журналу „Рідна мова”.
7.	Термінологічна діяльність у Радянській Україні (30-80-ті рр. XX ст.)

8.	Становлення національних терміносистем (соціолінгвістичний аспект).
9.	Пуризм у термінології.
10.	Діаспора і розвиток української термінології.
11.	Типи термінів з погляду їх походження (літературні слова, діалектизми, просторіччя).
12.	Інтернаціональне і національне в термінології.
13.	Огляд термінографічних лінгвістичних видань.
14.	Огляд словників лінгвістичних термінів.
15.	Лексико-семантичні аспекти термінології.
16.	Грамматична характеристика термінів.
17.	Особливості функціонування термінів у сучасній українській мові.
18.	Правописні аспекти функціонування термінів.
19.	Стандартизація термінології в Україні.
20.	Огляд термінологічної системи конкретної дисертаційної проблеми.

Питання для іспиту

1. Предмет і завдання термінознавства.
2. Основні поняття термінології.
3. Визначення терміна. Система функцій терміна.
4. Змістова та формальна структура терміна і методи їх дослідження.
5. Історія створення й розвитку української термінологічної лексики.
6. Виникнення української термінології.
7. Термінологічна діяльність НТШ.
8. Термінологічна діяльність НТШ, ВУАН.
9. Термінологічна діяльність ІНМ.
10. Проблеми термінології на сторінках журналу „Рідна мова”.
11. Термінологічна діяльність у Радянській Україні (30-80-ті рр. XX ст.).
12. Діаспора і розвиток української термінології.
13. Сучасне функціонування і розвиток української термінології
14. Лексико-семантична характеристика термінології. Терміни і загальноживані слова.
15. Типи термінів з погляду їх походження (літературні слова, діалектизми, просторіччя). Ономазіологічні проблеми термінології.
16. Вторинна номінація та її види.
17. Запозичення. Словотворчі моделі.
18. Словосполучення як один з основних засобів словотвірної номінації.
19. Парадигматична організація термінологічних систем.
20. Внутрішня форма термінів, синонімія, антонімія, гіперо-гіпонімія у термінології.
21. Характеристика термінів за структурою. Структурні типи термінів.
22. Загальна характеристика термінотворення.
23. Функціональний аспект вивчення терміносистем
24. Явище термінологізації. Термінологізація слів різних частин мови.
25. Детермінологізація.
26. Правописні аспекти термінології.
27. Лінгвістичні основи упорядкування галузевих термінологій.
28. Досвід та проблеми впровадження Держстандарту в термінологічну діяльність.
29. Термінологічне планування в Україні.
30. Проблеми уніфікації термінів.

6. Система контролю та оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю.

Формами поточного контролю є відповіді на практичних (семінарських) заняттях, письмові роботи різних видів, есе, огляди, редагування текстів, створення фахових текстів).

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуємо такі **засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання**:

● **засоби усного контролю:** усне повідомлення, презентації результатів виконаних завдань (10+10 б.);

● **засоби письмового контролю:** написання есе, реферати (на 2 теми, винесені на самостійне опрацювання (10+10 б), підготовка аналізу термінологічної системи конкретної дисертаційної проблеми (20 б.);

● **засоби самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни.

Оцінювати рівень мовних знань, умінь та навичок слухачів необхідно, враховуючи такі критерії:

1. Уміння адекватно та ефективно використовувати термінологічну лексику, професіоналізми та номенклатурні назви сучасної української літературної мови.

2. Ступінь володіння орфографічними, морфологічними, синтаксичними нормами сучасної української літературної мови.

3. Уміння самостійно утворювати й використовувати нові терміни.

4. Рівень володіння лінгвістичною термінологією.

5. Ступінь володіння навичками створення письмових текстів наукового стилю.

Визначення балів за знання та вміння студентів

A 90–100 “зараховано” (“відмінно”) – продемонстровано високий рівень комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній та писемній формах; ґрунтовно опрацьовано рекомендовані до кожної теми джерела та спеціальну літературу; виявлено глибоке розуміння мовних процесів та явищ; вільне оперування відповідною науковою термінологією, володіння навичками високої культури усного та писемного мовлення, термінокористування та термінотворення; глибоко опрацьовано всі питання, передбачені для самостійного вивчення; глибоко висвітлено питання підсумкової роботи з термінології.

B 80–89 “зараховано” (“добре») – продемонстровано достатньо високий рівень комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній та писемній формах; добре опрацьовано рекомендовані до кожної теми джерела та спеціальну літературу; виявлено добре розуміння мовних процесів та явищ; добре оперування відповідною науковою термінологією, володіння навичками високої культури усного та писемного мовлення, термінокористування та термінотворення; опрацьовано всі питання, передбачені для самостійного вивчення; добре висвітлено питання підсумкової роботи з термінології.

C 70–79 “зараховано” (“добре”) – продемонстровано достатньо високий рівень комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній та писемній формах; добре опрацьовано рекомендовані до кожної теми джерела та спеціальну літературу; виявлено добре розуміння мовних процесів та явищ; добре оперування відповідною науковою термінологією, володіння навичками культури усного та писемного мовлення, термінокористування та термінотворення; опрацьовано основні питання, передбачені для самостійного вивчення; добре висвітлено питання підсумкової роботи з термінології.

D 60–69 “зараховано” (“задовільно”) – продемонстровано належний рівень комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній та писемній формах; задовільно опрацьовано рекомендовані до кожної теми джерела та спеціальну літературу; виявлено задовільне розуміння мовних процесів та явищ; задовільне оперування відповідною науковою термінологією, володіння навичками культури усного та писемного мовлення, термінокористування та термінотворення; опрацьовано не всі питання, передбачені для самостійного вивчення; задовільно висвітлено питання підсумкової роботи з термінології.

E 50–59 “зараховано” (“задовільно”) – продемонстровано низький рівень комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній та писемній формах; частково опрацьовано рекомендовані до кожної теми джерела та спеціальну літературу; виявлено задовільне розуміння мовних процесів та явищ; задовільне

оперування відповідною науковою термінологією, володіння навичками культури усного та писемного мовлення, термінокористування та термінотворення; опрацьовано не всі питання, передбачені для самостійного вивчення; задовільно висвітлено питання підсумкової роботи з термінології.

FX 35–49 “не зараховано” (“незадовільно”) – теоретичний матеріал курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою робіт виконано, але їх якість оцінена мінімальною кількістю балів; слухач частково володіє навичками створення усних та письмових текстів, допускає значну кількість грубих граматичних, стилістичних та орфографічних помилок. Можливе підвищення оцінки за умови виконання додаткової самостійної роботи.

F 1–34 “не зараховано” (“незадовільно”) – теоретичний матеріал курсу не засвоєний, практичні навички не сформовані, не виявлено належних навичок і бажання до самостійної роботи; не опрацьовано рекомендованої літератури, не виявлено бажання виконувати домашні завдання; не висвітлено жодне з питань підсумкової роботи з термінології.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90–100)	відмінно
Добре	B (80–89)	дуже добре
	C (70–79)	добре
Задовільно	D (60–69)	задовільно
	E (50–59)	достатньо
Незадовільно	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов’язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують слухачі

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (іспит)	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5		
	20		20	20	40	100
	відповіді на занятті (10 б.), реферат (10 б.)		відповіді на занятті (10 б.), реферат (10 б.)	робота з термінології		

7. Рекомендована література

Основна

1. Вакуленко М. О. Українська термінологія: комплексний лінгвістичний аналіз: Івано-Франківськ : Фоліант, 2015. 361 с.
2. ДСТУ 3966-2000: Термінологія. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять : ДСТУ 3966-2000. Київ : Держстандарт України, 2000. 32 с
3. Д'яков А. С. та ін. Основи термінотворення: семантичний та соціолінгвістичний аспекти. Київ : Вид. дім „КМ Академія”, 2000. 212 с.
4. Зарицький М.С. Актуальні проблеми українського термінознавства. Київ : Політехніка, 2004.
5. Марчук Л. М., Копусь О.А., Попович А. С. Основи термінознавства : навч. посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2011. 224 с.
6. Основи термінознавства : навч. посіб. / С. З. Булик-Верхола, Г. В. Наконечна, Ю. В. Теглівець. 3-є вид., допов. Львів : Львівська політехніка, 2016. 192 с.
7. Павлова О. І. Основи термінознавства : навч. посібник. Рівне : Волинські обереги, 2011. 200 с.
8. Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство. Львів : Світ, 1994. 216 с.
9. Українська мова : енциклопедія . 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Вид-во „Укр. енцикл.” ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
10. Український правопис / НАН України. Київ : Наук. думка, 2019. 391 с.

Додаткова

1. Головин Б. Н., Кобрин Р. Ю. Лингвистические основы учения о терминах. Москва : Высшая школа, 1987. 104 с.
2. Гринев-Гриневиц С. В. Введение в терминографию: Как просто и легко составить словарь. Учебное пособие. Изд. 3-е, доп. Москва : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. 224 с.
3. Гринев-Гриневиц С. В. Терминоведение. Москва : ИЦ „Академия“, 2008. 308 с.
4. Даниленко В. П. Русская терминология : Опыт лингвистического описания. Москва : Наука, 1977. 246 с
5. Квітко І. С. Термін у науковому документі. Львів : Вища школа, 1976. 125 с.
6. Кияк Т. Р. Лінгвістичні аспекти термінознавства : навч. посібник. Київ : УМК ВО, 1989. 104 с.
7. Кочан І. М. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами в сучасній українській мові. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. 518 с.
8. Лейчик В. М. Терминоведение: предмет, методы, структура. Москва : Книжный дом „Либроком”, 2009. 256 с.
9. Лейчик В.М. Терминоведение: Предмет, методы, структура. Москва : КомКнига, 2006. 256 с.
10. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии. Москва : Издво АН СССР, 1961. 157 с.
11. Мельников Г. П. Основы терминоведения. Москва : Изд-во Ун-та дружбы народов, 1991. 116 с.
12. Наконечна Г. Українська науково-технічна термінологія: Історія і сьогодення. Львів : Кальварія, 1999. 110 с.
13. Процик І. Українська фізична термінологія на зламі ХІХ – ХХ століть. Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. 252 с.
14. Селігей П. О. Пуризм у термінології: український досвід на європейському тлі. *Мовознавство*. 2008. № 1. С. 49–66.
15. Симоненко Л. Актуальні проблеми сучасного українського термінознавства *Українська термінологія і сучасність* : зб. наук. праць / відп. ред. Л. О. Симоненко. Кмів : КНЕУ, 2009. Вип. VIII. С. 9–15.
16. Grucza F. Teoretyczne podstawy terminologii. Wrocław : PAN, 1991 167 s.
17. Karpiński Ł. Zarys leksykografii terminologicznej. Warszawa : KJS UW, 2000. 300 s.

18. Lukszyn J., Zmarzer W. Teoretyczne podstawy terminologii. KJS, 2001. 189 s.

Інформаційні ресурси

1. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> („Словники України”).
2. <http://slovoedia.org.ua/> (Колекція українських словників).
3. <http://www.slovnuk.net> (Великий тлумачний словник сучасної української мови).
4. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова : Енциклопедія).
5. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал).
6. <http://www.mova.info/> (Лінгвістичний портал).
7. <http://www.pravopys.net/> (Електронний „Український правопис”).
9. <http://science.lpnu.ua/uk/terminologiya/vsi-vypusky> (Збірник наукових праць).